

NOVI GLAS

ČASOPIS HRVATSKOGA AKADEMSKOGA KLUBA

04 - 2019

ART
S.A.M.

SADRŽAJ

UVODNI ČLANAK	03	SING' MIR DAS LIED VOM FRIEDEN, ABER OHNE WORTE	12
„ČA GOD VAM VELI, UČINITE!“ (IV 2,5)	04	KARIKATURA / KRIŽALJKA	13
NEDAMO KINO EUROPA	06	AUS DER FERNE, JEAN D'ARC	14
NOVI ODBOR	07	KULTUROCID	15
FARBANJE	08	LIVIA	16
MOJ DOM	10	OT	17

Vlasnik i izdavač

HAK. Hrvatski akademski klub
Schwindgasse 14/4 1040 Beč

Tel: 0043 (0)1 - 504 63 54
Fax: 0043 (0)1 - 504 63 5w4 9
E-mail: info@hakovci.org

Glavni urednik

Konstantin Vlašić
novi.glas@hakovci.org

Suradnici

Raoul Eisele
Theresa Grandits
Roland Hagenberg
Andrea Kerstinger
Lydia Novak
Bea Schmiedl
Romana Schweiger
Doroteja Zeichmann

Karijatura

Peter Palkovits

Slike

Robert Biricz
Anna Biricz-Zeichmann
Andrea Kerstinger
Lukas Kühlberger
Karl A. Meyer
Ömer Pekin
Anna Carina Roth
Lara Heisinger
Zorica Toth

Cover

Ömer Pekin

Lektorat

Tereza Grandits

Layout

Nikola Znaor

Tisk

PRINT & SMILE Agentur für
Printconsulting OG
Fließgasse 45/ Siedl
2601 Eggendorf

Gefördert aus den Mitteln der
Volksgruppenförderung
des Bundeskanzleramtes

UVODNE RIČI

ART SAM.
Hrvart sam.
Vrijeda sam sam.

Opomena na početku. Ovo izdanje je kuratirano.
Ovo nije sve. Mi nismo sve. Mi smo Novi glas.

ART SAM.
Hrvart sam.
Vrijeda sam sam.

Dibljim istraživanjem počnemo.
Kanimo znati, kako se more viditi društvo Hrvat S. A. M.
Neki vidu u tom reakciju na to, da je Hrvatska sekcija prekinula kooperaciju s HKD-om, jer je 2015. ostao Stanko Horvat predsjednik. Željko Odobašić je rekao na telefonu, da kani graditi moste i da je i govorio pri happy birthday-90-ljet HKD. Činjenica je ali, na društvenoj razini nij kooperacije. To tvrdi Stanko. Crikva već nije zastupljena u odboru HKD-a.

ART SAM.
Kade sam.
Sam sam.

Happy Birthday si Pax et Bonum sigurno još ne jači. Mi ovde i ne ocijenimo, ča jaču. Ali mi ocijenimo, kade se zbog toga već ne ili manje jači. Neki lokalni zbori trpu pod tom, da sad ta veliki zbor svagdir nastupa, kade je važno. Na austrijskoj strani, da je čuda članov jur istupilo. Neki

lokalni zbori sada kooperiraju i sami organiziraju koncerte. Reakcija? Moguće, neki velu. Tako velik zbor potroši čuda pinez. Pinez od crikvenog poreza, (još) ne javnog.

ART SAM.
Kvar sam.
Akvarel.

Ostavimo crikvu. Dajmo računalu moljati! To se vidi na coveru i stranici 5. ART SAM je pokus kazati mnogovrsnost umjetnosti. Pokus nije skupljati sve, ča u našoj regiji egzistira, nego ča vi još ne poznate. Ömera niste poznali, Annu niste poznali, Rolanda niste poznali, Karla niste poznali, Beu niste poznali, Raoula niste poznali. Tudje nas inspirira, ne-hrvatsko nam pomore dalje gledati nego smo do sada. Kad sam bio u septembru i oktobru asistirao na Burgtheatru je rekao islandski režiser, ki je doprimio povidajke o «Eddi» (Thor, Odin, Freya, Sigfried...) najzad na mjesto rođenja, čega ča mi je pomoglo pri ovom izdanju. Thorleifur Anarsson mi je rekao u intervjuu: «Ki gradi zidi, ne isključi druge, nego uključi sebe. Ki živi u zaprtom svitu, ugladi u duhu.»

ART SAM.
Hrvart sam.
Prva Hrvart sam.
Po prvi put pisati pjesmicu,
Je lako. Ki je bio prvi od nas?
Ki je napisao prvu pjesmicu na ovom jeziku?
Ne znamo.

Andrea Kerstinger zna, da je za Novi glas po prvi put pisala po hrvatsku. Doroteja Zeichmann ima stan pun riči, a te su mokre. Romana Schweiger uopće nije pisala pjesmicu za ovo izdanje, nego za Linak 2008. Ljeta. Mi smo ju opet koristili. Premda ta pjesmica onda nij došla u krug dobitnikov. Pitali smo par naših dobitnikov prošlih Linakov – je li imaju ča novoga. Nimaju. Ljudi, ja se bojim, mladi već ne pišu! Bi se moglo turobno priznati. Sigurni si nismo. Ali ki med mladimi još piše tekste na ovom jeziku? Ja ne. Naši rokeri ne. Ili rijetko. Ki će nam pomoći reaktivirati Linak? Ili sličan format za literarno, lirično, mlado? Ili će ly pustiti zadnji film i dobro? Lipo je bilo. More dojti the end.

ART SAM.
Zadnja Hrvart sam.
Vrijeda sam sam.

Ako ti pišeš zadnju
Pjesmicu na jednom jeziku.
Na ovom.

ART SAM.
Hrvart sam.
Zadnja Hrvart sam.

Će bit va?

Konstantin Vlašić
Foto: Lukas Kühlberger

„ČA GOD VAM VELI, UČINITE!“ (IV 2,5)

ISTRAŽIVANJE O DRUŠTVU HRVAT S.A.M.

6. oktobra 2018. se je održala fešta prilikom utemeljenja društva Hrvat S.A.M. u Haydnovoj dvorani u Željeznu. Biškop Živković kani svojim projektom prikogranično povezati narodnu grupu Hrvatov. Dvorana je puna, u prvom redu i Hans-Peter Doskozil, slušaju koncert zbora Pax et Bonum. I biškop je nazočan, ki koristi te koncerte za svoju misiju.

Misec i pol kasnije je stavilo društvo molbu za podupiranje iz lonca za narodnu grupu. Rado bi imali 120 000 eurov za «Einrichtung einer Vereinsstruktur». Molba zvuči gramavno. Zvana obnovljenja i uredjivanja ureda nisu niti jedan projekt priložili. Ako bi društvo dostalo tako visoke subvencije, bi etablirana društva morala planirane projekte zamrznuti. Jer lonac subvencijov za narodnu grupu ne raste. Već od 25 ljet se pinezi za narodne grupe nisu prilagodili na inflaciju. To je tužna, ali druga tema. Za ovo ljeto je stalo na raspolaganje oko 1,1 milion eurov subvencije, 27 društav je za nje prosilo.

Savjet nije bio sporazuman, isto i kancelarstvo ne – tako se nije od 120 000 poželjenih eurov isplatio niti jedan. Polag Martina Ivančića – predsjednika Savjeta – se infrastruktura sama ne podupira, nadalje da ide i za mnogovrsnost aktivnosti. Ali nije tako, da crikva gleda kroz prste. Hrvatska sekcija dijeceze je dostala za 2019. ljeto 105 000 eurov iz lonca za narodnu grupu. To da se more i povjesno razložiti – naime, da je bila crikva glavni nositelj identiteta dok gradičanski Hrvati još nisu živili u republici.

Samo jedan glas od 24-ih je bio protiv predloga Savjeta u januaru. Željko Odobašić, jedan od dvih crikvenih zastupnikov gremija, veli, da bi barem simbolično bili mogli dati tisuć-dvitisuć eurov. Pri toj sjednici je Odobašić pismeno dodao protokolu, da Hrvat S.A.M. nije crikvena ustanova, nego društvo prema zakonu o društvi. Hrvat S.A.M. da nije povezan niti farami, niti Hrvatskom sekcijom dijeceze Željezna. To da kažu štatuti, ki su priloženi molbam.

PROTEKTOR

Polag štatutov je protektor najviši reprezentant društva. „Nach Möglichkeit soll eine burgenlandkroatische Persönlichkeit des kirchlichen Lebens der Diözese Eisenstadt mit dieser Funktion betraut werden.“ Dobro, da je gradičanski Hrvat, ki je sve inicirao, ujedno i biškop. Njegovo ime, protektor Živković, ne стоји u izvatuštu društvenog registra (Vereinsregisterauszug). Polag štatutov ga nemor izminjiti, on samo dobrovoljno more napustiti funkciju; on smi promatrati sve dokumente društva i mora odobriti svaku novčanu transakciju, ako stoji već od 5 000 eurov.

Manje prav ima predsjednik. Njega moru izminjiti, ali i peršona neka bude gradičanskohrvatska osoba s najboljim ugledom. Kot prva je odabrana Barbara Karlić predsjednicom društva Hrvat S.A.M., „Talkshowhost s najboljim ugledom“ bi se moglo pisati. U molba je ona odgovorna za sve projekte društva, to je potpisala. Na telefonu veli, da je ona vanjsko lice društva. S finansijskim zbivanjima da se ne kani baviti, ona to naprikdaje odgovornim društva.

Ali i bez pinez iz podupiranj za narodnu grupu je Hrvat S.A.M. Ijetos bio marljiv, organizirao je high-end-nastupe zbora iz žepa dijeceze. Pri shodišču gradičanskih Hrvatov u Celju je dostao načelnik Zagreba – o komu pišu novine u Hrvatskoj da se nalazi u polumračnom svitlu korupcijskih aferov (za njega valja pretpostavka nevinosti) – najviše odlikovanje dijeceze: red svetoga Martina u zlatu. Vice verza je Živković pri gali Pax et Bonuma u najvećoj koncertnoj dvorani Zagreba od načelnika Bandića dostao najviše odlikovanje grada. U zlatu. HRT je emitirao koncert zbora, pri kom su nabrali oko 27 000 eurov za čuvarnicu u Vukovaru.

Mir i dobro je

Na selu se veliki koncerti zboru malo skeptičnije gledaju. Zborovodje lokalnih zborov to djelaju besplatno, kantorom se skraćuju honorari za maše, a dijeceza si priušti plaćati peljača Pax et Bonuma – «nebi bilo lakocjenije svakomu peljaču zboru platiti dvi ure u tajednu, namjesto da

se zaposli jedan tudji s punim djelatnim vrremenom?» pita jedan iz zbora na selu. U istom hipcu se biškop inscenira na velikoj pozornici, u HN se šušlja, da ga broju med tri kandidate za budućega kardinala. Farniki da su se odučili služiti većemu ideološkomu cilju i da se već ne skrbu za farsku općinu kot bi bilo potribno, tako pjevač jednoga zbora, ki kani ostati anoniman. Brojni člani zbora Pax et Bonuma na austrijskoj strani da su istupili. Da se čuto kot kakova sprav, nimaču ništa za reći. Ostali člani Pax et Bonuma da se veselju pojni na turneju ili na probe i da dostaju dobro jilo i lip smještaj.

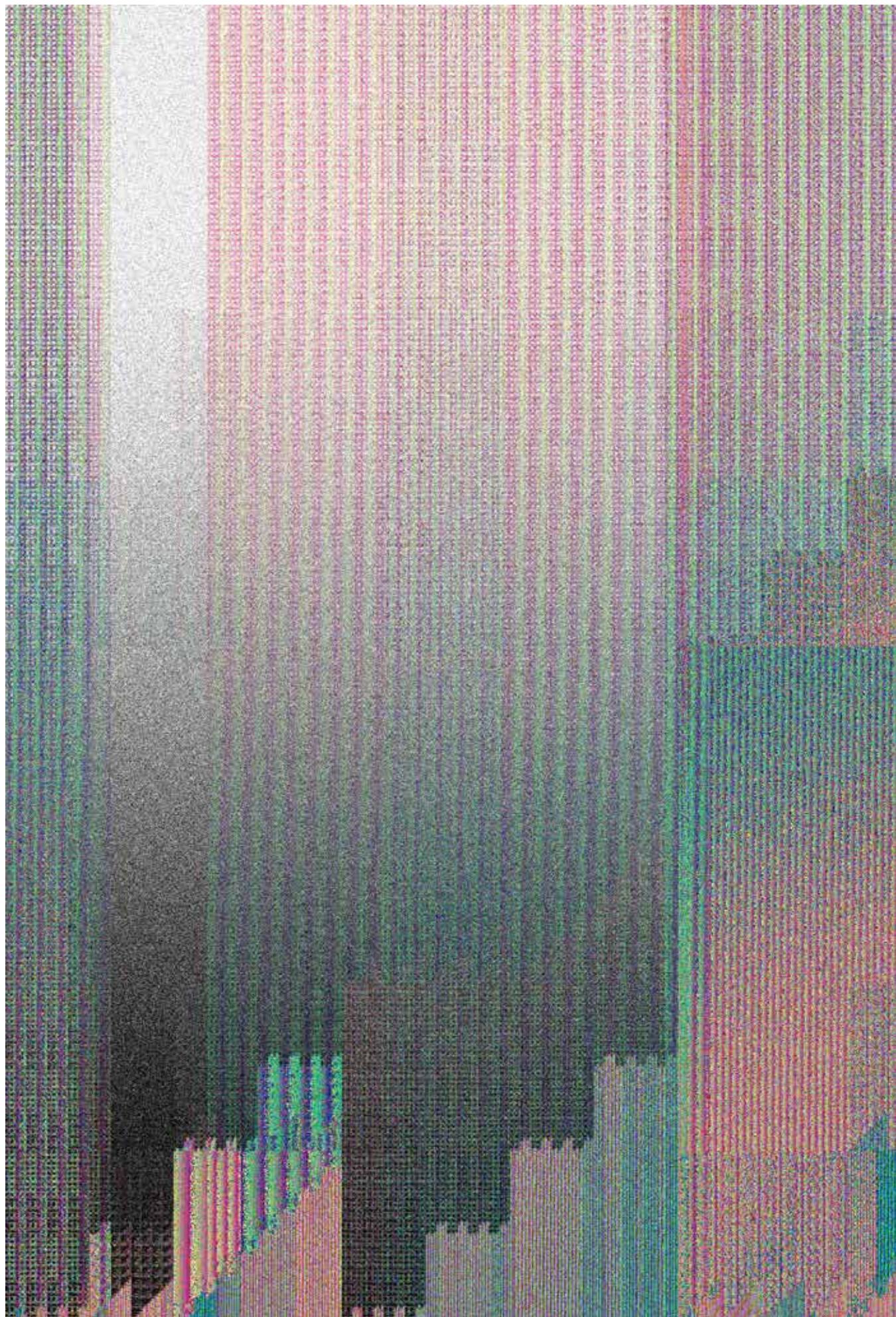
U tom svitlu imaju četiri od pet projektov društva Hrvat S.A.M. za 2020. ljeto smisao. Od 50 000 prošenih eurov da tribaju 40 000 za aktivnosti zbora. Povodom šezdesetljetnoga postojanja dijeceze se kanu busom odvesti u Rim – za to su prosili 25 000 eurov za transport i opskrbu zboru. To je polag molbe važno za narodnu grupu, jer kot doslovno pišu: „Da alle Burgenländerinnen und Burgenländer zur Diözesanwallfahrt eingeladen sind und von umfassender Berichterstattung auszugehen ist, wird die Begegnung der Burgenlandkroaten mit dem Papst (...) Identität, Bekanntheit und Selbstbewusstsein der Volksgruppe in hohem Maße fördern.“

Mi se skrbimo za «opširan izvještaj». 11. decembra je Savjet javio kancelarstvu svoj predlog za podupiranje pojedinih društav. Hrvat S.A.M. da neka dostane 2 500 eurov. Tomu predlogu o podiljenju se je suprotstavio samo jedan savjetnik, ali ov put ne sa strani crikve. Argumentira se tako, da med drugim nije jasno, zač bi tribala hrvatska sekcija dijeceze 20 000 eurov za uredjenje nove web-stranice. Kancelarstvo je javilo, da će si pogledati tu molbu, ku je savjet odobrio. Če li web-stranica Hrvatske sekcije biti slična dijecezanskoj? Na njoj стоји geslo biškupa Živkovića: „Was er euch sagt, das tut!“ (Joh 2,5). Da to u jednom društvu funkcioniра, ko je organizirano top-down je jasno. U mediji se je javilo, da će crikva nominirati novoga savjetnika – blagajnika društva Hrvat S.A.M. On neka nastane naslijednik dosadašnjega crikvenoga savjetnika Bubića – ki je u januaru glasovao protiv toga, da dostane Hrvat S.A.M. subvenciju. Pismeno je dostao Bubić informaciju, da ćeđu ga namjestiti. ORF je pisao o tomu. Ali kancelarstvo to nijedan nije javio. Pri aktualnoj sjednici Savjeta se je čulo, da Bubić mora sam odstupiti od funkcije, a onda će vlast izabrat od liste predloženih, ki će ga naslijediti – ne crikva, ne biškop. Ča god vam veli, učinite?

Dijeceza odnosno biškop nije bio za dostignuti za reakciju.

Izvještaj: Konstantin Vlašić

Tekst će se u sličnom obliku publicirati u tajendniku Falter.

Grafika: Ömer Pekin

NE DAMO KINO EUROPAMA

Zapravo je ovo tribao biti članak s filmskim preporukama za ferije, hladne večere ili općenito za buduće tajedne i mjesce. U međuvrštu se je ali nekoliko stvari stalo, ke su u pogledu kinematografije tužne i do neke mjere i šokantne i skandalozne:

Admiral Kino u Burggasse u Beču je u veliki poteškoća i pogibelj da mora vrijeda projektore ugasiti, je tako velika kot još nikad. Legendarni Bellaria Kino – isto u 7. bečkom kotaru – je nazvistio, da će u sredinom decembra biti zadnje projekcije i onda će zatvoriti vrata zauvijek (ako ne dojde deus ex machina). To znači, u samom sedmom kotaru se smanjuje broj kina za dvi trećine, i samo još ostaje Filmhaus am Spittelberg (fun fact: Spittelberg je bio pred 400 ljeti poznat pod imenom «Krowotndörfli»).

Aiz «maloga Beča» tj. Zagreba se je čula vijest, da grad Zagreb u svojem budžetu za 2020. ljetu ne uključuje renovaciju i obnovljenje Kina Europa, a točno ta potrebna renovacija je bio argument grada, da ne obnavljaju ugovor s Zagreb Film Festivalom da nadalje peljaju ov arthouse kino, iako bi bio njev uspjeh (2016. su osvojili Europa Cinemas Award za najbolji program) najbolji argument, da to i dalje činu.

Iako je rezultat isti, naime zariz u kulturnom i socijalnom životu jednoga velegrada, su uzroki u Beču i u Zagrebu dost različni. Jur dugo je pozнато, da je gradonačelniku Zagreba, Miljanu Ban-

diću, sve trn u oku, kade nima vlašće prste nutri. A pred svim Kino Europa je puno već neg mjesto na kom se uživa uz dobre filme i hladno pivo i kokice, nego Kino Europa je sredina u Zagrebu za diverzne i kritične glase, za sve ono, ča se od službene Hrvatske – a s tim i od Crikve – rado ne čuje niti vidi. A uza to ima Milan Bandić jako osoban uzrok, zač mu Kino Europa i njevi ljudi ne pašu u koncept: odgovorna osoba, da su Bandića uhapsili i da je bio nekoliko dan u uzi/zatvoru (ne znam je li prvi ili drugi put, kad mu se to stalo) je očuh (Stiefvater) Hrvoje Laurente, dugoljetnoga menedžera Kina Europa. Već se k tomu, mislim, ne triba dodati.

To ča u Beču (i ne samo u Beču) prouzrokuje izumiranje kina je osnovni problem ili osnovna promjena tehnike i našega časa. Streaming u internetu raste i raste, bile to platforme kao Netflix, Amazon Prime ili sad Disney plus. To po sebi ne bi bio veći problem za kino, ali ove platforme sada djeluju i kao producijske firme. Disney kupuje sve oko – to samo kao konstatacija, bez da se ovde pustim u detalje internacionalne filmske distribucije. Zapravo je i dobro, da daju mogućnost da se i filmi produciraju, za ke drugi nisu dost hrabri ili se ne kanu pustiti u financijski rizik. Ali u objavljanju i u distribucije počne problem: streaming platforme nisu zainteresirane, da svoje filme prikazuju i u kina, nego težiše leži za nje u tom, da prodaju već preplatov. Ako

dovoljavaju da se filmi i prikazuju u kini, onda samo zato, jer je to uvjet, da dođu u obzir za različne nagrade, bili to Oscars ili druga prestižna odlikovanja. Streaming platforme i nisu jako kooperativne, ako se neki kino zanima za prikazivanje filma. Netflix & Co. se ne zanimaju za filmsku umjetnost ili za kino, to se more zaključiti prema njegovom ponašanju i kako zahadju sa svojimi filmi. S druge strane mora se priznati da daju redateljem mogućnosti, ke drugdir ne bi imali. Vrlo kompleksna je to problematika.

Cinjenica je ali, da kino pod tim trpi. A kino nije samo mjesto, na kom se film prikazuje. Kino je socijalan prostor, kino je magično mjesto, kino otvara vrata u svit i svemir. Sigurna sam, da se većina od Vas zna spomenuti na prvi put, kad ste išli u kino. I zavaljat će se, da se ne morete spomenuti na prvi put kada ste na televiziji ili u internetu pogledali film. I znanstveno je dokazano da je pažnja u kinu čuda viša, nego doma na kauču. Mislim, da si je filmska umjetnost i zaslužila našu cijelu pažnju.

Zato ljudi dragi, pojte u kino! Pustite se u filmsko čudo!

A koncem konca, ipak još nekoliko preporuk s moje strane s filmi, ke je vridno pogledati:

- **The Farewell.** R: Lulu Wang. USA 2019. G: Awkwafina, Tzi Ma, Diana Lin
- **Portrait einer jungen Frau in Flammen** (O: Portrait de la jeune fille en feu). R: Céline Sciamma. Francuska 2019. G: Noémie Merlant, Adèle Haenel, Valeria Golino
- **Jojo Rabbit.** R: Taika Waititi. USA 2019. G: Roman Griffin Davis, Scarlett Johansson, Taika Waititi
- **Die Dohnal - Frauenministern/Feministin/Visionärin.** R: Sabine Derflinger. Austrija 2019.

Lydia Novak

NOVI ODBOR

Dorica

Sada se opet jednoč i ja smim smijati iz Novoga Glasa - i to kao ministrica za financije, sada jur u drugoj periodi. Za sve, ki me zaista još ne poznaju, sljedu fakti o meni: Zovem se Dorica, sam 22 ljeta stara i počela sam od ovoga ljeta s master-studijom matematike na Tehničkom sveučilištu u Beču. Drugačije? Zadnje pol ljeta sam prebavila u Engleskoj - konačno su ali pin-ezi opet u mojoj ruki 😊 Ako se ne odlučim, da se spontano kamo spuknem, čemo se viditi na svaki način u novom ljetu na jednoj našoj priredbi u centru odn. na DM-u u Velikom Borištofu. (Ovoj manifestaciji se zaista morete veseliti!) bussiii.

Elisabeth

Točno jedno ljetu sam sad članica HAK-a i (kot izgleda) od sada nova potpredsjednica društva. Zovem se Elisabeth, ili bolje "Eli" - kako me Hakovci, odnosno svi moji prijatelji zovu. Ja sam (već ili manje) tretina Gradiščanka, tretina Hrvatica i za tretinu iz Koruške. Iako sad jur treto ljetu živim u Beču - doma sam svakako na Mjenovi. Dođuće ljetu ću nastati 22 i (vjerojatno) zgotoviti bachelor-studij publicistike na

sveučilištu u Beču. Uz aktivnost kod nekoliko drugih društava mi je djelovanje kod HAK-a isto tako važno - svejedno u koj funkciji sam. Ufam se, da ćemo Aleks i ja biti podupiranje za Veru i da ćemo naše cilje koliko je moguće dostignuti. S obzirom na cijeli odbor, odnosno tim - s vami je svenek veselje skupa djelati (i feštati);)

Vera

Svi, ki su ovo ljetu djelovanje HAK-a već ili manje pratili me jur sigurno poznaju.

Zovem se Vera Buranić, sam 20 ljet mlada i studiram prehranu na sveučilištu u Beču. Pokidob me ne samo hrana nego i manjinske teme zanimaju me osebuju veseli, da smim ovo ljetu moj posao kao predsjednica HAK-a dalje peljati.

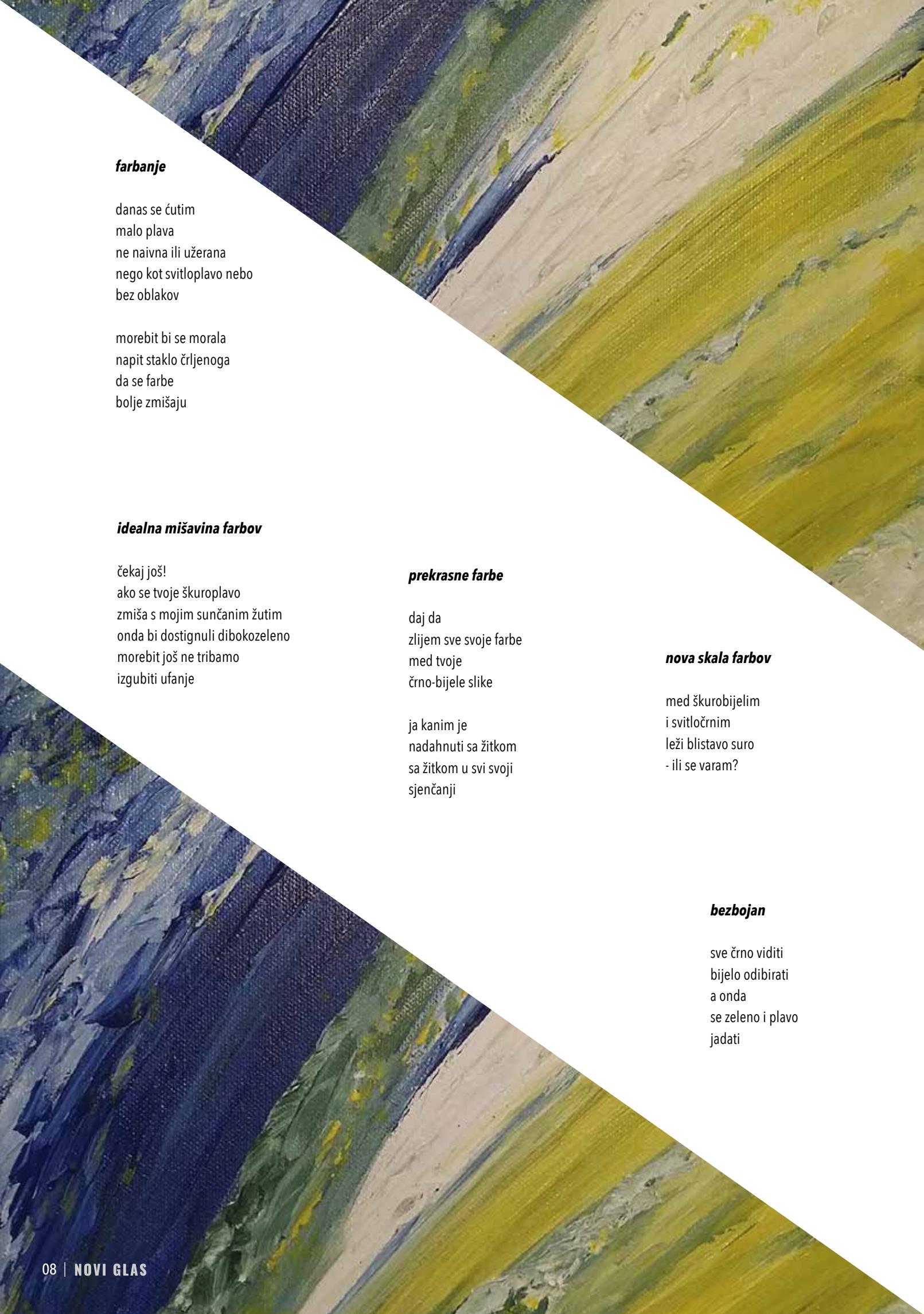
Već ne morem dočekati s novim i motiviranim odborom naše nove projekte realizirati, stare priredbe dalje gajiti. Ufam se, da ćemo skupa s drugimi društvi ča u GH sceni moć pokrenuti. Jer kako se tako lipo veli - ufanje drži človika! Vidimo se na dođućem HAKovskom četvrtku!

Zovem se **Theresa** Grandits, studiram slavistiku i u odboru vršim funkciju tajnice. Kot Vera i Dorica sam i ja jur lani bila u timu. Zadnje ljeto sam pisala kako se med svim pozitivnim ostalim veselim diskusijam. A bilo je tako - čuda smo diskutirali. Koč sam zdvajala, ali uglavnom sam uživala u diskusija. Bilo kako bilo, mislim, da sam se dobro snašla i nadalje se veselim našim diskusijam, njevim rezultatom i naravno i skupnom druženju.

Alex

Moje ime je Alex Wukovits, sam 22 ljeta star, s porijeklom iz Pinkovca i studiram na Tehničkom sveučilištu u Beču. Aktivan član kod HAK-a sam od novembra zadnjega ljeta, a sada preuzimljem prvi put funkciju u odboru. Dizajnirao sam plakate za hakovske večere i morebit ste čitali ki-ta članak od mene u Novom Glasu.

Veselim se dobromu skupnomu djelovanju i novim projektom!

farbanje

danas se čutim
malo plava
ne naivna ili užerana
nego kot svitloplavo nebo
bez oblakov

morebit bi se morala
napit staklo črulenoga
da se farbe
bolje zmišaju

idealna mišavina farbov

čekaj još!
ako se tvoje škuroplovno
zmiša s mojim sunčanim žutim
onda bi dostignuli dibokozeleno
morebit još ne tribamo
izgubiti ufanje

prekrasne farbe

daj da
zlijem sve svoje farbe
med tvoje
črno-bijele slike

ja kanim je
nadahnuti sa žitkom
sa žitkom u svi svoji
sjenčanji

nova skala farbov

med škurobijelim
i svitločrnim
leži blistavo suro
- ili se varam?

bezbojan

sve črno viditi
bijelo odibirati
a onda
se zeleno i plavo
jadati

Andrea Kerstinger

Pomišano

Gehen wir zur Ausstellung?

Hvala Bogu se opet ča giblje u selu!

Ja nako ništ nimam predvidjeno.

Zumindest gibt's dort ein Buffet.

Onde imadu sigurno i dobroga vina.

Was soll dort schon gezeigt werden?

Kada će se ovo sad počet?

Das soll bitte Kunst sein?

Ovo znam i ja!

Ovako ča zna i moja triljetna kćer moljat!

Typisch, Künstler unter sich.

Wow, tolle Keramik!

Da, ali kad doli spade je sve kraj!

Ov foto je ali lip!

Wenn ich auch so eine teure Kamera hätte, könnte ich das noch viel besser.

Ča je fotografiranje isto jur umjetnost?

Interessante Farbmischung.

Wie soll ich das jetzt bitte interpretieren?

No ča si je umjetnik ovde nek mislio?

Si on uopće ča misli?

Besonders gut gefällt mir die beispiellose Entwicklung dieses Künstlers, die sich vor allem in der außerordentlichen Farbgebung und Bildkomposition ausdrückt und dessen autobiographischen Züge sich in seinen aktuellen Werken widerspiegeln.

Da, da, i ja sam jur svenek znao da će s ovoga koč ča nastat.

Wow, da bin ich jetzt echt geflasht.

Zaistinu lipa izložba!

Hodi, ali sada idemo!

Warte, machen wir noch schnell ein Selfie!

Ovo morem sad postat na insta:

#ichkannkunst.

**Moj dom
(ili Godinica škrapa)**

Otkrt krov
čist otrov
razgoljen stan
ne triba mu već kišobran.

Godinica škrapa
moj dom se sad utapa.

Dalje curi
čuda uri
scidja se iz zidi
suzni tok se vidi.

Godinica škrapa
moj dom se sad utapa.

Voda se dalje toči
mokre su mi oči
cigle stana se kraj meću
zabit te nekad neću!

Godinica škrapa
moj dom se sad utapa.

*Doroteja Zeichmann, u jeseni 2019.
Slike: Robert Biricz (strijela), Anna
Biricz-Zeichmann (ostale)*

SING' MIR DAS LIED VOM FRIEDE, ABER OHNE WORTE

Wie lebt man Frieden? Wie atmet man Frieden? Wie erklärt man Frieden?
Der Mensch steht vor dem Beginn des finalen Kapitels, durch unsere Hand
starb ein Planet, den wir einst <<Zuhause>> nannten. Doch, was ist das
überhaupt? Kann ein Zuhause flüchten? Kann ich flüchten, vor meinem Zu-
hause?

Zu viele Fragen in meinem Kopf, tanzen umher, schreien und lachen-
Ein Punkt wäre zu hart, ein Beistrich zu sanft. Ich male mir ein Semikolon
auf die Stirn.

Komme im Namen des Friedens, doch bin willig das an mich zu reißen, was
mir gefällt.

Der Mensch war schon immer so. Nehmend. Gierig. Laut. Unmenschlich.
Ich entschuldige mein Verhalten, bin schließlich nur ein Mensch. Mit einem
Semikolon auf dem Haupt-
Was bist du? Was bin ich?

Ein Vagant, ich.

Du? Ihr? Wir?

Man starrt hindurch, bis ins Innere. Ich verzehre mich nach Sprache. Aber,
wie spricht man, wenn man nicht verstanden wird?

Hallo

Der andere lacht. Ist hier Lachen das, was wir unter Lachen verstehen? Oder
ist deren Lachen sogar eine Sprache? Ein Wort?

Ich verfluche den nichtexistierenden Allvater und schlage ein Kreuz. Der an-
dere auch. Ein Spiegel. Hebe ich die Hand, hebt er sie. Monoton. Wir sind
doch nicht so verschieden. Ein neuer Versuch-

Hallo

Der andere geht.

Kommt wieder. Ein krummes Semikolon auf der Stirn.

Da, ganz plötzlich, verstand ich. Friede braucht keine Wörter.

Wie oft verbannten wir Menschen, weil sie unserer Sprache nicht mächtig
waren. Sandten sie zurück, über die Berge, über den Ozean. Hasserfüllt, weil
sie uns etwas wegnehmen könnten. Was genau, wussten wir nicht.

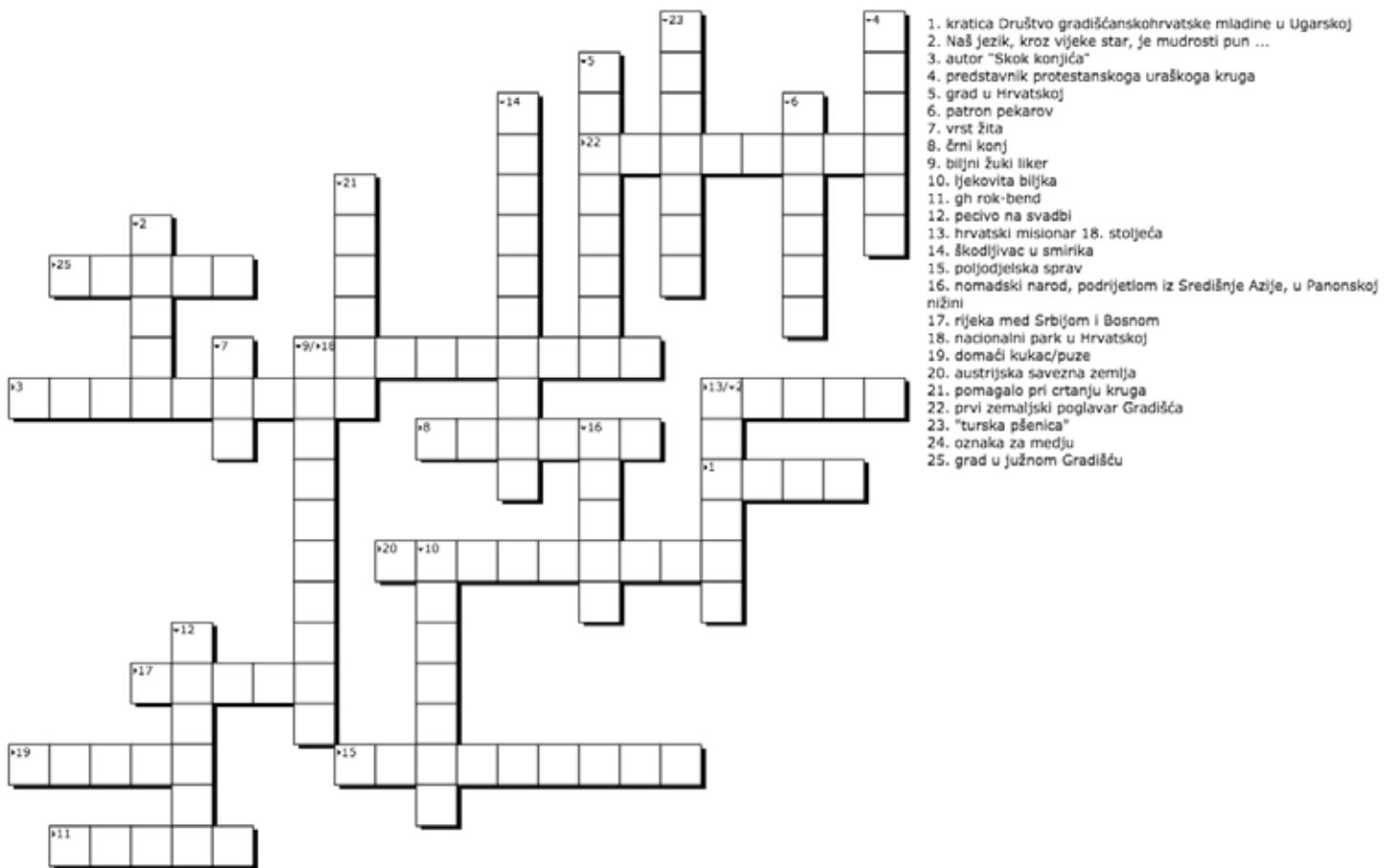
Der andere kennt mich nicht, hat mich nie gekannt und wird mich nie ken-
nen. Keiner von uns beiden nimmt dem anderen etwas weg. Aber wir wer-
den uns etwas teilen, ein Zuhause. Auch ohne Worte kann man verstehen.
Falls der Mangel an Sprache zu tiefgreifend wird, haben wir immerhin die
Freiheit eine zu erfinden.

Bea Schmiedl

Sada je put slobodan!

Peter Palkovits

AUS DER FERNE, JEAN D'ARC

und du denkst in Gedichten deinen Alltag mit
denkst an Roscoff und Bootsskelette
an verschiedene Grade der Holztöne
und an all die schlchten Biographien deiner Kindheitstage
deiner Geschwister
und an die Erschütterung die sich unter ihrer Haut verbarg.
denk also an deine Kleinstadt
an die Mundöffnungen und herauskullernden Worte
die ersten Sätze die sich in dein Gedächtnis schrieben
nur so für den Moment;
und es bildet sich ein Katalog aus ersten Sätzen
aus Enttäuschungen und den Gefühlen danach
und es notiert deine Geschichte
manchmal vielleicht auch als Märchen
über ein Schloss ein einfaches Puppenhaus
über ein Schwert und deine Heldenataten
Jean d'arc
nannte dich dein Vater
immer wenn du auf seinen Schultern rittst;
er war ein einfacher Mann
aber was machte das schon wann immer er dich zum Lachen brachte
warst du glücklich
so kleine Momentaufnahmen an Zufriedenheit
die im Inneren deiner Landschaften Berge kartografierten
meistens im Osten
selten im Süden
und wie gerne würdest du dahin wieder zurück
auf den Teppich der an gewissen Stellen schon so aufgeraut war
dass es dich kratzte und an den Knien kleine Wunden hinterließ
ja; manchmal denkst du daran zurück
fährst mit deinen Fingern über deine Berggipfel
über den Pass ins tiefe Tal ans Meer
und blickst Richtung Insel
zu den Skeletten am anderen Ufer.

Raoul Eisele

Iz Poluotoka

Pola sam kao ti.
Otišao si,
pola vremena bez tebe.
Pola pisma
iz poluotoka.
Šalješ mi bol,
laž, već ti nije tajna.
Tvoj glas,
već zaboravljen.
Moje vrime isteklo.
Tvoja vjera baš je jača,
ne željiš da ostaneš,
ar si kriv.
Na bolu svom,
i pola srcu mom.

Romana Schweiger (za hakovski linak 2008.)

Neće

Nam mladi ne pišu.
Na livo zato reprint od Linaka 2008.
Nadalje konstatiramo.
Neće nas spasiti Greta.
Neće nas spasiti Basti.
Niti Werner.
Nećedu nas spasiti Hrvatske novine.
Niti Novi glas.
Nećedu nas spasiti subvencije.
Neće nas spasiti Linak.
Neće nas spasiti Dan mladine.
Neće.
Ne.
Će.

Konstantin Vlašić živi lakše bez očekivanj.
To osloboди.

KULTUROCID*

*zločin nad kulturom.

LIVIA

So silent the summer

Now and then
A determined butterfly
Continues his unpredictable flight
In the rain, unharmed
Never a drop on his wings and feelers
And dry the dust of his colors

Same with people –
Here and then
They enter life
Like Russian ballerinas their stage
Arms (those fragile feelers)
Stretched out to weather storms
Where applause can turn
Into sudden rain
But otherwise they stay unscathed
Spared the hassles of life

Livia, so silent the summer today
Winter's never in your room
The sugary leaves in autumn, endless
And spread-out springs, spoiled and frozen

*Roland Hagenberg
Polaroid: Karl A. Meyer
RIO. Art in flow, Berlin. 2019.*

O.T. iz serije „Fragmente“
Anna Carina Roth

* ÖMER PEKIN

ANTERIOR FORMS (COVER), DIGITAL PAINTERLY (STR. 1, 5).

Ömer Pekin (rodjen 1991.) se bavi uplivom baziranim na kompjutoru slik i kako s njimi stvoriti slikarski efekt. Pekin kombinira digitalno stvorene slike s arhitektonski modeli, svaki piksel kot cigla ili sastavni dio. Pekin je študirao skupa s grafičarom Novoga glasa Nikolom Znaorom arhitekturu na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču. Ömer Pekin živi u Istanbulu, grafike za Novi glas su stvorene za vreme svog master-študijs u Los Angelesu. Već njegovih pomoću algoritmov nacrtanih grafikov najdeš i na Instagramu: opekin.

* RAOUL EISELE

AUS DER FERNE, JEAN D'ARC. STR. 14.

Ovom pjesmicom je 1991. ljeta u Željeznu rodjeni Raoul Eisele dobio literarno naticanje Energie Burgenland 2019. u kategoriji lirike. Eiseloove pjesmice se čudakrat najdu u literarni časopisi. 2017. ljeta je debitirao sveskom lirike „morgen glätten wir träume“, ka je izdana u Edition Yara. U maju pelja Eisele režiju pri Satre-kusiću „geschlossene Gesellschaft“ u kazalištu Immersion u Beču. Instagram: breakoutofhead

* ANNA CARINA ROTH

O.T. IZ SERIJE „FRAGMENTE“, 2019. STR. 17.

Rodjena u Borti, študira fotografiju kod prof. Gabriele Rothemann na bečanskoj Angewandte. U marcu 2020. ima prvu solo izložbu u OHO-u. Instagram: annacarinaroth

* ANDREA KERSTINGER

POMIŠANO I DRUGE PJESMICE. STR. 8,9.

U prošli tri ljeti je fileška učiteljica (rodjena 1976.) počela pisati i publicirati prose i pjesmice. Za Novi glas je po prvi put uopće prevodila tekst na hrvatski jezik. Pomišano je napisala za izložbu svojih akrilnih slik, jednu i ovde publiciramo. Druge kratke pjesmice su jur izdane po nimšku u časopisu *Haller 16: Wahre Kunst. Du siehst was, was ich nicht sehe* (p.machinery: 2019.) Facebook: Andrea.schreibt / Instagram: andrea_schreibt

* DOROTEJA ZEICHMANN

MOJ DOM. STR 10, 11.

Rodjena 1957. je jedna od najmarljivijih suradnic Novoga glasa, ki je i uredila 1982. ljeta. HKDC, HKD i Hrvatsko štamparsko društvo su izdale brojne knjige autorice – kot naprimjer kratke proze «želja» (HKDC, 2013.). Za ovo izdanje je napisala pjesmicu *moj dom*. Dodali smo digitalne i analogne fotografije nje zeta i kćeri, **Roberta Biricza i Anne Biricz-Zeichmann**. Već o Doroteji Zeichmann najdeš na dorotheazeichmann.at

* BEA SCHMIEDL

SING' MIR DAS LIED VOM FRIEDEN, ABER OHNE WORTE. STR. 12.

Ovim kratkim tekstom je mlada Haračunka Bea Schmiedl dobila prvu nagradu naticanja «goldenes Kleeblatt gegen Gewalt» 2018. ljeta, kade je bilo 270 tekstov posvećeno temi «wir kommen in Frieden». Schmiedl študira nimšku filologiju na Bečanskom sveučilištu.

* ROLAND HAGENBERG

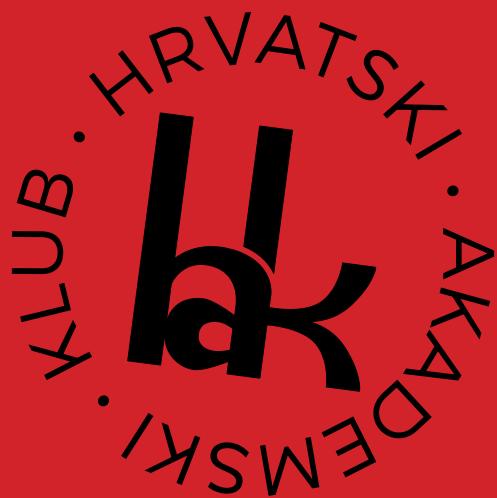
LIVIA. Pjesmica iz: RIO. LOVE AND LIFE IN TIMES OF EXECUTIONS. STR. 16.

Roland Hagenberg je multi-talenat. Bečanski autor, žurnalist, fotograf, umjetnik živi u Tokiju i Rajnofu. Onde organizira izložbe i skoro tajne evenete, ke konkuriraju s ostalim Liszt-programom sela. Storchenhau u Rajnofu je organizirao Hagenberg. U osamdeseti ljeti je portretirao umjetni život New Yorka, peljao intervju s Warholom, Basqiatom ili Haringom. U Novom glasu tiskamo njegovu pjesmicu Livia, ka je dio sveska Rio (Art in Flow, 2019). Knjiga se sastoji od polaroidov Karla A. Meyera, ke je snimio u «favelov» Rio De Janeira. Hagenberg je opisao čvrste slike s pjesmicami. Web: hagenberg.com

* KARL A. MEYER

LIVIA. POLAROID IZ: RIO. LOVE AND LIFE IN TIMES OF EXECUTIONS. STR. 16.

Švicarski umjetnik Karl A. Meyer je počeo crtanjem koncem 1979. ljeta, živio je prik 15 ljet u New Yorku – onde je upoznao Rolanda Hagenberga, komu se je ugodalo izlagati Meyera skulpturu Birdman u Rajnofu. Prošle zime je prebavio Meyer u Riu, kade je dugo duralo dok su ga akceptirali stanovnici takozvanih favelov, on je portretirao život kot član bandov, policajcev ali i dice tih siromašnih varoških četvrti. Knjiga: artinflow.de

Hrvatski akademski klub želji
srične božićne praznike.

Vidimo se u Novom ljetu:

- 9. 1. 2020.
- 5. 3. 2020.
- 2. 4. 2020.
- 7. 5. 2020.
- 4. 6. 2020.

P.b.b. Nr.: GZ02Z032501M
Erscheinungsort: Beč/Wien
Verlagspostamt: 1040 Beč/Wien